

Min jista' jipparteċipa fil-proġetti LIFE?

Kwalunkwe korp pubbliku jew privat stabbilit fl-UE jista' jibbenefika minn LIFE bħala benefiċjarju koordinatur jew assoċjat. Huwa possibbli li tkun benefiċjarju koordinatur jekk int stabbilit barra mill-UE, jekk il-pajjiż tiegħek stabbilixxa ftehim speċifiku mal-UE (ara l-Artikolu 5 tar-Regolament LIFE). Entitajiet legali barra mill-UE jistgħu jkunu benefiċjarji assoċjati biss jekk il-benefiċjarju koordinatur ikun ibbażat fl-UE, u l-attivitajiet li huma responsabbli għalihom, u li jseħħu barra mill-UE jkunu meħtieġa biex jintlaħqu l-għanijiet ambjentali/klimatiċi tal-UE u biex tiġi żgurata l-effikaċità tal-interventi mwettqa fl-UE (ara l-Artikolu 6).

Fejn se jmorru l-flus ta' LIFE?

Mit-€3.46 biljun allokati għal LIFE, €2.59 biljun huma għas-sottoprogramm tal-Ambjent, u €0.86 biljun huma għas-sottoprogramm ta' Azzjoni dwar il-Klima. Mill-anqas €2.8 biljun (81% mill-baġit totali) huma mmirati għal proġetti LIFE ffinanzjati permezz ta' għotjiet għal azzjonijiet jew strumenti finanzjarji innovattivi. Madwar €0.7 biljun se jmorru għal proġetti integrati. Mill-inqas 55% tar-rizorsi fil-baġit allokati għal proġetti appoġġjati permezz ta' għotjiet għal azzjoni taħt is-sottoprogramm għall-Ambjent se jintużaw għal proġetti li jappoġġjaw il-konservazzjoni tan-natura u l-bijodiversità. Massimu ta' €0.62 biljun se jintużaw direttament mid-DĠ Ambjent u mid-DĠ Azzjoni dwar il-Klima għall-iżvilupp politiku u għotjiet għall-operat.

L-ammonti disponibbli għall-proġetti għall-erba snin huma marbuta fil-Programm ta' Hidma Multiannwali ta' LIFE 2014-2017. Allokazzjonijiet annwali indikattivi għal kull Stat Membru se jkomplu jkunu applikati għat-tipi kollha ta' proġetti (hlief proġetti integrati) magħżula taħt is-sottoprogramm Ambjent sal-2017, u wara dan il-perjodu, l-għażla se tkun ibbażata biss fuq il-mertu.

Min imexxi l-Programm LIFE?

Il-Kummissjoni Ewropea (DĠ Ambjent u DĠ Azzjoni dwar il-Klima) tmexxi l-programm LIFE. Il-Kummissjoni ddelegat l-implimentazzjoni ta' ħafna komponenti tal-programm LIFE lill-Aġenzija Eżekuttiva għall-Intrapriżi Żgħar u Medji (EASME). Timijiet ta' għażla esterna, moniteraġġ u komunikazzjoni jipprovdu assistenza lill-Kummissjoni u l-EASME. Il-Bank Ewropew tal-Investment se jimmaniġġja ż-żewġ strumenti finanzjarji godda (NCFF u PF4EE).

Kif nista' nkun naf iktar dwar LIFE?

Aqra dan il-fuljett.

Žur il-sit elettroniku ta' LIFE:

<http://ec.europa.eu/life>.

Skopri kull proġett LIFE:

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

Skopri LIFE skont il-pajjiż:

<http://ec.europa.eu/environment/life/countries/index.htm>

Aqra r-Regolament dwar LIFE:

<http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#life2014>

Aqra l-Programm ta' Hidma Multiannwali ta' LIFE:

<http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#mawp>

Ikkuntattja lill-Punt ta' Kuntatt Nazzjonali tiegħek:

<http://ec.europa.eu/environment/life/contact/nationalcontact/index.htm>

Ikkuntattja lil EASME:

easme-life@ec.europa.eu

Ikkuntattja lill-Kummissjoni Ewropea:

env-life@ec.europa.eu; clima-life@ec.europa.eu

Il-Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea

ISBN 978-92-79-40815-1

doi:10.2779/39491

© L-Unjoni Ewropea, 2014

Ir-riproduzzjoni hija awtorizzata kemm-il darba jissema s-sors originali

Il-Programm LIFE

Il-Programm LIFE huwa l-istrument ta' finanzjament tal-UE għal azzjoni dwar l-ambjent u l-klima, li se jipprovdi €3.46 biljun ta' appoġġ bejn l-2014 u l-2020.

ec.europa.eu/life

L-Ambjent

Programm LIFE ġdid

Wara iktar minn 22 sena, €3.4 biljun u 4 170 proġett LIFE, l-istrument ta' ffinanzjar tal-UE għall-ambjent ikompli jikkofinanzja proġetti ta' konservazzjoni tan-natura, ambjent u azzjoni dwar il-klima.

Programm ikbar

Il-baġit ta' LIFE għall-perjodu 2014-2020 huwa oghla minn qatt qabel: €3.46 biljun.

Programm li qed jevolvi

Minbarra l-proġetti LIFE tradizzjonali, issa hemm erba' tipi ta' proġetti godda (integrati, assistenza teknika, tishieh tal-kapaċità, preparatorji) u żewġ strumenti finanzjarji (Facilita' Kapitali Naturali ta' finanzjament, Finanzjament Privat għall-Effiċjenza fl-Energija).

Involvi ruġek – ibgħat proposta LIFE!

Kull sena toħroġ sejha għall-proposti ta' proġetti: <http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm>

**Iż-żewġ sottoprogrammi ta' LIFE:
L-Ambjent u l-Azzjoni dwar il-Klima**

Is-sottoprogramm dwar l-Ambjent għandu tliet oqsma ta' prijorità:

Il-qasam ta' prijorità **L-Ambjent u l-Effiċjenza tar-Riżorsi** se jiżviluppa, jeżamina u juri approċċi, l-aħjar Prattika, soluzzjonijiet u approċċi integrati għall-isfidi ambjentali, kif ukoll se jtejjeb il-baži ta' għarfien relatat.

Il-qasam ta' prijorità **In-Natura u l-Bijodiversità** se jiżviluppa, jeżamina u juri l-aħjar Prattika, soluzzjonijiet u approċċi integrati biex jikkontribwixxi għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-politika u l-leġislazzjoni dwar in-natura u l-bijodiversità, kif ukoll biex itejjeb il-baži ta' għarfien relatat.

Il-qasam ta' prijorità **Il-Governanza u l-Infurmazzjoni dwar l-Ambjent** se jippromwovi t-tkabbir tal-għarfien dwar kwistjonijiet ambjentali, jappoġġja l-komunikazzjoni, l-immaniġġjar u t-tixrid tal-infurmazzjoni dwar l-ambjent, u jippromwovi governanza ambjentali aħjar billi jżid l-involvement tal-imsieħba.

Is-sottoprogramm dwar l-Azzjoni dwar il-Klima għandu tliet oqsma ta' prijorità:

Il-qasam ta' prijorità **Il-Mitigazzjoni tat-Tibdil fil-Klima** se jikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett serra, b'mod partikolari billi jikkontribwixxi għall-implimentazzjoni u l-iżvilupp ta' politika u leġislazzjoni relatata, itejjeb l-approċċi integrati u jiżviluppa u juri teknoloġiji, sistemi, metodi u strumenti innovattivi.

Il-qasam ta' prijorità **L-Adattament għat-Tibdil fil-Klima** se jappoġġja l-isforzi biex tiżied ir-reżiljenza għall-implimentazzjoni u l-iżvilupp ta' politika u leġislazzjoni relatata, itejjeb il-baži ta' għarfien, jiżviluppa approċċi integrati, u jiżviluppa u juri teknoloġiji, sistemi, metodi u strumenti innovattivi.

Il-qasam ta' prijorità **Il-Governanza u l-Infurmazzjoni dwar l-Ambjent** se jippromwovi tkabbir tal-għarfien dwar kwistjonijiet dwar il-klima, jappoġġja l-komunikazzjoni, l-immaniġġjar u t-tixrid ta' infurmazzjoni dwar il-klima, jippromwovi konformità iktar effettiva mal-leġislazzjoni dwar il-klima u jippromwovi governanza aħjar dwar il-klima billi jżid l-involvement tal-imsieħba.

Firxa usa' ta' proġetti LIFE

Is-suċċess rikonossut b'mod universali ta' LIFE huwa bbażat fuq proġetti tradizzjonali ta' LIFE dwar in-Natura, il-Bijodiversità, l-Ambjent u l-Infurmazzjoni. Dawn il-proġetti tal-aħjar Prattika, proġetti ta' dimostrazzjoni, proġetti pilota u ta' tkabbir ta' għarfien se jkomplu, iżda issa huma akkumpanjati minn sottoprogramm ġdid shiħ għall-azzjoni dwar il-klima, erba' tipi ta' proġetti (integrati, assistenza teknika, tishieħ tal-kapaċità, preparatorji) u żewġ strumenti finanzjarji (faċilità ta' ffinanzjar għall-kapital naturali, iffinanzjar privat għall-effiċjenza tal-enerġija).

Proġetti tal-aħjar Prattika japplikaw teknika, metodi u approċċi xierqa, kosteffettivi u tal-aktar stat avanzat li jqisu l-kuntest speċifiku tal-proġett.

Proġetti ta' dimonstrazzjoni jpoġġu fil-Prattika, jeżaminaw, jevalwaw u jidentifikaw azzjonijiet, metodoloġiji jew approċċi li huma ġodda jew mhux magħrufa fil-kuntest speċifiku tal-proġett, bħall-kuntest ġeografiku, ekoloġiku, soċjoekonomiku, li jistgħu jkunu applikati xi mkien ieħor f'ċirkustanzi simili.

Proġetti pilota japplikaw teknika jew metodu li ma kienx applikat jew eżaminat qabel, jew xi mkien ieħor, li joffri vantaġġi ambjentali jew klimatiċi potenzjali meta mqabbel mal-aħjar Prattika preżenti u li jista' jkun sussegwentement applikat fuq skala ikbar għal sitwazzjonijiet simili.

Proġetti ta' infurmazzjoni, għarfien u tqassim jappoġġjaw il-komunikazzjoni, it-taqsim tal-infurmazzjoni u t-tkabbir tal-għarfien dwar l-Ambjent u l-Azzjoni dwar il-Klima.

Ir-rata massima ta' kofinanzjament (**RMK**) għal dawn l-erba' tipi ta' proġetti hija ta' 60% għall-perjodu 2014-2017 u 55% għal 2018-2020. Il-Proġetti LIFE dwar In-Natura u l-Bijodiversità, iżda għandhom RMK ta' 60% għall-perjodu shiħ 2014-2020, u sa 75% jekk jindirizzaw speċi jew ħabitats ta' prijorità.

Proġetti integrati jimplementaw fuq skala territorjali kbira (reġjonali, multireġjonali, nazzjonali, transnazzjonali), pjani jew strateġiji ambjentali jew klimatiċi meħtieġa minn leġislazzjoni ambjentali jew dwar il-klima speċifika tal-Unjoni, primarjament fl-oqsma tan-natura, l-ilma, l-arja u l-mitigazzjoni u l-addattament għall-bidla fil-klima. Huma jassiguraw l-involvement tal-imsieħba u jippromwovu l-koordinazzjoni ma' u l-mobilizzazzjoni ta' mill-inqas sors wieħed ta' ffinanzjar tal-Unjoni, nazzjonali jew privat. RMK = 60%.

Proġetti ta' assistenza teknika jipprovdu għotjiet ta' azzjoni biex jgħinu lill-applikanti jippreparaw proġetti integrati. RMK = 60%.

Proġetti ta' tishieħ fil-kapaċità jipprovdu għotjiet ta' azzjoni biex jgħinu lill-Istati Membri jippartecipaw b'mod iktar effettiv fil-Programm LIFE. RMK = 100%.

Proġetti preparatorji jappoġġjaw htiġijiet speċifiċi għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-politika u l-leġislazzjoni tal-Unjoni dwar l-ambjent u l-klima. RMK = 60%.

Għotjiet għall-operat jappoġġjaw spejjeż operattivi u amministrattivi ta' organizzazzjonijiet li ma għandhomx l-għan li jagħmlu profitt li huma attivi fil-qasam tal-ambjent jew tal-azzjoni dwar il-klima fuq livell tal-UE. RMK = 70%.

Faċilità għall-Iffinanzjar tal-Kapital Naturali (NCFF) hija strument ta' ffinanzjar ġdid li se jipprovdi opportunitajiet ta' ffinanzjar fil-forma ta' self jew investimenti ta' ekwità għal proġetti pilota għall-generazzjoni tad-dhul jew iffrankar ta' spejjeż li jippromwovu l-preservazzjoni tal-kapital naturali, inkluż proġetti ta' adattament għat-tibdil fil-klima.

Strument ta' Ffinanzjar Privat għall-Effiċjenza ta' Enerġija (PF4EE) huwa strument finanzjarju ġdid li se jipprovdi self għal investimenti fi proġetti ta' effiċjenza ta' enerġija prijoritizzati minn Pjani ta' Azzjoni Nazzjonali għall-Effiċjenza tal-Enerġija.

